

визор" и показваха с ръце, мърдайки пръстите, все едно, че се движат по клавиатурата, от което също стана ясно, че имат представа за компютър.

Думи, чиито значения са свързани с хранителни продукти, също бяха известни на децата. За примери могат да послужат думите *пица* и *хамбургер* (последната звучеше в следните варианти: *хамбургерс*, *хармубег*, *хабургер*). В случая обект на изследването ни не бе тяхното произношение, а само значението. Те знаеха какво представляват и дадоха описание на двата вида хранителни продукти. Обяснението за познаване значенията на думите е изключително просто: децата виждат ежедневно закуските, които се продават на павилионите, добре знаят тяхното предназначение, но нямат пари да си купят от тях.

Следователно думи, с чиято употреба ежедневно се сблъскват, и тези, значенията, на които дефинират предмети, които будят техния интерес, те знаят. На почти всички ромски деца е известно значението на думата *сателит* < *сателитна телевизия*. Тук значение има и един друг много важен фактор: тези думи са нови за българския език, но те са нови и за ромите, защото предметите, навлезли в бита ни, са нови. Те нямат езикови съответствия на ромски език за означаване на тези предмети.

## **II. Трудности на ромските деца в писмената реч**

Тук ще бъдат представени типичните трудности, които бяха установени при овладяването на учебния материал по български език, включен в програмата за I-IV клас от ромските деца. По същество това представлява диагностика на езиковата компетентност на децата роми от начална училищна възраст.

Стратегически аспект в професионалната готовност на студентите-бъдещи педагози да обучават деца роми е формирането на умения за разработване и прилагане на адекватен инструментариум за проверка и оценка на резултатите от обучението. Необходимо условие за качественост на подготовката е усвояването на умения за научно-изследователска дейност в педагогическата практика, които да гарантират точност при измерването и анализирането на резултатите от обучението, обективност при оценяването и надеждност при прогнозирането на развитието на обучаваните по даден учебен предмет.

Ето защо на студентите беше предложено разработването и прилагането на вариант за диагностика на езиковата компетентност на децата роми от начална училищна възраст.